

8843 J2

Handwritten mark

Oddział II Informacyjny

Nr. 17477 /II. Inf. II. A.

Tel: 137. wewn.

D O

ADJUTANTURY GENERALNEJ
NACZELNEGO WODZA.

Belweder
-.-.-.-.-

Przesyłam do wiadomości artykuł ppułk. Szt. Gen. ottomańskiego Nazmi-Bey'a umieszczony w konstantynopolitańskim piśmie "Wakit", a dotyczący konwencji wojskowej rosyjsko-niemieckiej, wraz z objaśnieniem ppułk. BOBIC'IEGO i zarządzeniami, powziętymi przez niego w tej sprawie.-

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
8843 J2
9.7
1922 r. rok
1922 r. rok
Załącznik
Bukareszt
Moskwa.

W/z. SZEFA ODZIAŁU II. SZT. GEN.

UŁRYCH - Major.

1 Załącznik.

O t r z y m u j ą :

Adjutantura Generalna
Attache Wojskowy Paryż
" " Bukareszt
" " Moskwa.

ULCUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

6.czerwiec 1922 rok.

Dziennik "Wakit" ogłosił dnia 25. maja artykuł zatytułowany "Konwencja wojskowa niemiecko-rosyjska", napisany przez jego redaktora wojskowego, którym jest, według naszych informacji, powien ppułkownik Szat. Gen. tureckiego.

Artykuł ten jest zaopatrzony szkicem granic polsko-rosyjskich. Kompozycje nie całkowite wspomnianego artykułu brzmi, jak następuje:

"Zwykłe spojrzenie, rzucone na mapę, daje stwierdzić, że terytorja polskie są wtłoczone na kształt klina między terytorja rosyjskie i niemieckie, oraz oddzielają rodzajem wielkiego muru dwa wielkie narody, które obecnie wzajemnie się potrzebują. W gruncie rzeczy Polska powstała na przekór tym dwóm narodom i jest ona jak gdyby odciętym członkiem, ciągnącym swe życie do czasu ich przesądzenia. Co więcej Polska ma zamiar skorzystać, opierając się na znacznej pomocy Wielkich Mocarstw, z okazji panowania stałe nad swymi sąsiedziami, do stwarzania im trudności. Prawdą jest, że na granicach zachodnich znajdują się quasi-rządy jak Estonia, Łotwa i Litwa, oderwane z ciała Rosji i pragnące żyć jej kosztem. Lecz życie ich, które istnieje od roku tylko, nie może trwać długo. Podlegając prawu atrakcji, łączą się prędzej, czy później oczywiście, do Rosji, wydaje się niemożliwym bowiem, aby te ministrowe państewka, których ludność nie przewyższa 2 milionów, mogły stworzyć armję umiej lub więcej znaczną, któraby mogła ochraniać ich istnienie.

Pozostaje mała Ententa, którą Polska po dwóch latach wysiłku, wydała na świat. Między członkami tej Ententy Rumunja i Serbja są państwami wojskowymi, z których pierwsza posiada armję ze 150.000 żołnierzy, a druga siłę wojskową stałą z 200.000 żołnierzy. W czasie mobilizacji powszechnej każda z nich może czterokrotnie powiększyć swój stan bojowy. Nie możemy jednakże w żaden sposób nie możemy przypuścić możliwości, żeby Serbja przedsięwzięła jakąkolwiek drogą czynności wrogle wobec Rosji, gdyż cel jej znajduje się w kierunku zupełnie innych krajów i nie ma ona przeto żadnego interesu do wależeni z Rosją.

Co do Rumunji wystarczy przypomnieć, że kraj ten pozostawał stałe pod panowaniem etnograficznym, historycznym i geograficznym Rosji. Jeśli Rumunja

zdoła ocalić Besarabję ruchami defenzywnymi, będzie już przez to głęboko zadowolona i nie poszuka innych przyczyn i innych celów dla zantakowania Rosji. Przypuśćmy, aczkolwiek jest to hipotezą niemożliwą, że Rumunja mogłaby dla przyjemności Polski, podjąć ruch ofenzywny przeciwko Rosji i w tym wypadku w pierwszym okresie działań nie będzie mogła ona doprowadzić do rezultatu rozstrzygającego. Rosjanie ze swej strony mogą zyskać na czasie z względnie niewielkimi siłami, jak długo będą poza rzekami Dniestrem i Bugiem.

Czechosłowacy wreszcie też nie będą oczywiście chcieli walczyć ze swymi braćmi rasy słowiańskiej. Poza to są oni wyłącznie narodem oświeconym i posiadającym wielki przemysł. Zamiast wpaść w wojnę imperjalistyczną, będą oni bez wątpliwości woleli ustalić w ciągu długich lat podstawy swego państwa. Wreszcie z tego kraju, który jest pierwszą kolebką panslawizmu, nie można oczekiwać zdrady wobec Rosji. Zresztą donoszą telegramy, że oni też zawierają obecnie porozumienie z sowietami.

W rezultacie jedna Polska pozostaje jako rzeczywisty wróg Niemiec i Rosji. Oto dlaczego pierwszym celem porozumienia niemiecko-rosyjskiego jest Polska, która stwarza przeszkodę w połączeniu się ich. Jeśli pewnego dnia te dwa wielkie narody uczują potrzebę złączenia swych sił, co wreszcie jest celem porozumienia, uczynią to, przechodząc ponad Polską. Ta, oczywiście, będzie stawiała ten opór i to wywoła wielkie zderzenie. W tym zderzeniu Polska, albo nie zobaczy od swego tworu - Małej Ententy żadnej pomocy, albo będzie miała całkowicie nieznaczne pocieszenie.

Dzięki temu, według tekstu porozumienia, oraz wiadomości, otrzymanych, z większej części sił rosyjskich, reorganizowanych przez Niemców/patrz szkic/: 11 dywizji piechoty, 3 brygady kawalerji, oraz 6 samodzielnych brygad pogranicznych, znajduje się wprost w pierwszej linii w okolicach polskiej granicy. Poza to 4 dywizje piechoty skoncentrowane są między Polską a Moskwą. Na północy 3 dywizje piechoty znajdują się naprzeciwko małych państw, na południu 2 dywizje piechoty i brygada kawalerji przeciwko Rumunji.

Przeciwko tym siłom ogólna siła Polski składa się z 23 dywizji, 300.000 ludzi.

300.000 ludzi.

Kontyngent rosyjskich dywizji oblicza się na 25.000 kombatantów, co stwarza z ogółu sił rosyjskich, łącznie z brygadami kawalerji, 400.000 kombatantów.

Według ostatnich informacji, dostarczonych przez źródła francuskie, Niemcy również trzymają 4 dywizje piechoty po 12.000 każda i 2 brygady kawalerji po 4000 żołnierzy każda na zachodniej granicy Polski. Większość tych oddziałów składa się z oficerów i podoficerów wyćwiczonych, tak, że, w razie ogólnej mobilizacji, przez uzupełnianie ochotnicze, możnaby było według tego, co mówią, skoncentrować jeszcze 400.000 armje. Uważały to za nieco przesadzone i uważalibyśmy jako postępowanie właściwsze, aby Niemcy poświęciły większą część swych sił dla zaskaniania i obrony frontu Renu.

Ponieważ:

Porozumienie wojskowe niemiecko-rosyjskie będzie wymagało połączenia się ich sił, co jest ich wyłącznym celem pod naciskiem następujących warunków:

C e n z u r a .

Naród 175-miljonowy, jak Rosja, dla pozbycia się bolesnego kryzysu ekonomicznego, pod ciężarem które gnie się ona, dzięki ~~blokadzie~~ blokadzie i bojkotowi międzynarodowemu, poszeruje ona przez Polskę dla zapewnienia sobie wprost ekonomicznej współpracy z Niemcami. W tym wypadku zwłaszcza, gdy Niemcy będą interwenjowały, możliwym jest bardzo, że Francja, idąc przez nie, pobiegnie na ratunek Polski. A wtedy?....Lecz w każdym razie armja rosyjska doprowadzona jest do tego stanu, że sama ona będzie mogła oddać co się należy Polsce. I sądzimy, że, gdy pozwoli się nawet z początku zająć część terytorjum niemieckiego, armja rosyjska może potem tam nadejść i uratować sytuację.

Oto penure chmury, które ciążą nad Europą. ~~Zatrzasnąć~~ Wierzyć w odrestaurowanie pokoju i równowagi 18-miesięcznem zawieszeniem broni - to znaczy nie patrzeć w przyszłość.

Jeśli zwrócimy również oczy nasze na Azję, możemy zaznaczyć, że na Bliskim Wschodzie, na Wschodzie dalszym, a nawet na Dalekim Wschodzie ludzie i narody się pożerają.

Wojna w Anatolji, trwająca od trzech lat, powiększyła zwłaszcza ruchy wojow-

nicze Europy i Azji, iskry, które wyskoczyły przez nią w wielu miejscach
wznieciły możliwość wybuchu. Dzięki temu ci, którzy chcą ustanowić pokój
światowy, winni przedewszystkiem..../cenzura/....zgasić w duchu sprawie-
dliwości ten pożar i pozatem naprawić inne możliwości i ewentualności.

Jeśli nie-armja turecka znajdzie się w konieczności inżdeka prowadzić
w dalszym ciągu ~~swój obowiązek~~ ^{swój obowiązek} aż dopóki nie odzyska swych praw. Nie sądzimy, że
by wypadki nieszczęścia, które mogą wybuchnąć w Europie, mogły zaważyć obec-
nie na naszych sprawach. Niemniej nie oczekujemy dobrodziejstwa żadnego
z bezczynności naszej w wielkiej sąsiadki północnej, z którą interesy nasz
są wspólne co do strony zachodniej, - przeciwnie, pewni jesteśmy, że na
Wschodzie, zwłaszcza na wschodzie środkowym i oddalonym/nie na Dalekim
Wschodzie/istnieją obowiązki aktualne ważniejsze.

Za zgodność tłumaczenia:

[Signature]
Ż y c h o w s k i
porucznik.